

Greška pojedinog ocjenjivača u našem primjeru može se izračunati s pomoću uobičajene statističke analize, te je iznosila $\pm 1,7$ boda.

Relativna vrijednost pouzdanosti naše ekipe ocjenjivača iznosila je $(1,7/14,4) \times 100 = 12,1\%$.

Primjenjena skala bodovanja sastojala bi se od 20 bodova, a $12,1\%$ od 20 iznosi 2,4 boda.

To znači da nam pouzdanost naše ekipe omogućuje procjenu organoleptičkih svojstava sira s intervalom koji ne smije biti manji od 12% ukupne skale ili od 2 boda.

Prema tome uzorci odlične kvalitete pojavljivat će se u rasponu od 18—20 bodova, vrlo dobre kvalitete od 15—17, dobre od 12—14 i loše kvalitete ispod 12 bodova.

Literatura:

1. Alexander L. M., Clark N. G., Howe P. E.
Supplement to National Project Cooperative Meat Investigation 1933 Mimeo
2. Advances in Food Research, Vol. II — 1949.
Mildred M. Bogs, H. L. Hanson, str. 220—254.
3. Advances in Food Research Vol. VII — 1957.
J. F. Caul, str. 5—37.

Vijesti

Odluka o davanju republičke premije za mlijeko — Nar. novine SRH br. 11/64. donijele su ovu odluku. — Privrednim organizacijama i ustanovama koje se bave preradom, odnosno prodajom mlijeka, isplaćuje se premija za sve količine prerađenog odnosno prodanog mlijeka nabavljenog od privrednih organizacija i ustanova koje se bave proizvodnjom kravljeg mlijeka.

Premija se isplaćuje u visini od 100% od iznosa premije koja se organizacijama i ustanovama isplaćuje iz sredstava općine i to najviše do 3,75 d/l.

Iznimno se organizacijama i ustanovama na području kotara Osijek isplaćuje 5 d po litri prerađenog mlijeka pod uvjetom da se iz sredstava općine isplaćuje premija u iznosu od 2,50 d po litri.

Tržište i cijene

Povoljni izgledi na tržištu mlječnih proizvoda u EPZ — EPZ je izdala studiju o razvitku potrošnje poljoprivrednih proizvoda u 6 zemalja EZT u razdoblju između god. 1958. i 1970. Prema ovoj studiji broj stanovnika u spomenutim zemljama od 169 mil. u god. 1958. povećat će se na 184 mil. u god. 1970. To odgovara godišnjem prirastu od $0,7\%$. Ne samo ovaj porast, nego i ukupno povećanje privrede omogućit će plasman poljoprivrednih proizvoda.

Godišnja potrošnja mlijeka po stanovniku u zemljama EZT bila je god. 1958. 105 l, sira ca 6,6 kg, a maslaca otprilike 5 kg. Prema spomenutoj studiji god. 1970. potrošnja sira povećat će se za 26% , a maslaca za 17% . Naprotiv potrošnja konzumnog mlijeka po stanovniku povećat će se samo malo ili će se čak i sniziti. To isto vrijedi za sve masti te za žitarice i krumpir. Uveliko će se povećati perad (98%), goveđe ili teleće meso (41%) i jaja (39%).

Očekuje se, da će ukupna potrošnja mlječnih proizvoda biti najveća u Holandiji i Italiji, tj. povećat će se za 40 odnosno 50% , u Francuskoj kao i Saveznoj Republici Njemačkoj za 20% , dok će se u Belgiji i Luxembourggu potrošnja neznatno povećati.

U studiji se nadalje navodi da je mala potrošnja mlječnih proizvoda, osobito konzumnog mlijeka i sličnih proizvoda, u Italiji, a maslaca u Holandiji.

Kod daljnjeg povećanja životnog standarda očekuje se znatno povećanje potrošnje. U zemljama EZT između god. 1958. i 1970. potrošnja mlječnih proizvoda, preračunata na mlijeko, vjerojatno će se povećati za 12, 1 mil. t, tj. za nekih 25%. God. 1970. očekuje se povećanje potrošnje sireva za 400.000 t. Najveće povećanje očekuje se u Italiji sa 160.000 t i Francuskoj sa 150.000 t. Na obje zemlje otpada cca 70% od ukupne potrošnje sira u zemljama EZT. I u Zapadnoj Njemačkoj potrošnja sira bit će znatna, tj. povećat će se za nekih 50.000 t.

Potrošnja maslaca povećat će se za 220.000 t. Najviše će se povećati u Njemačkoj, za 95.000 t, Francuskoj za 80.000 t i Holandiji za 40.000 t.

God. 1958. prosječna proizvodnja premašila je potrebe zemalja EZT za 3%, a posebice u Holandiji za 108%. Prema proračunu god. 1970. proizvodnja će ostati na istoj visini kao god. 1958. ako broj krava ostane nepromijenjen, dok će se povećati za cca 15% ako se poveća broj krava.

U studiji se konačno zaključuje da se stanje tržišta mlječnim proizvodima kao i žitaricama te goveđim mesom u zemljama EZT i nadalje zavisiti o francuskoj proizvodnji.

(Schw. Milchzeitung N°30/64.)

K.

Iz domaće i strane štampe

Prosudivanje uzoraka mlijeka na čistoću (die Beurteilung der Schmutzproben, Fritz Marti, N° 9/64.) — Kod obligatnog plaćanja mlijeka po čistoći od bitne je važnosti prosudivanje čistoće isporučenog mlijeka.

Švicarska komisija za mlijeko izdala je obojenu fotoshemu s pomoću koje se lakše i brže vizuelno prosuđuju uzorci mlijeka na čistoću.

Iz iskustva se zna da se kod prosuđivanja istih uzoraka s pomoću raznih osoba mogu dobiti razni rezultati.

God. 1956. isprobana je jedna metoda za fotoelektrično prosuđivanje uzoraka mlijeka na čistoću. Švicarski savezni ured za mjere i vage izvršio je neke izmjene i poboljšanja kod aparata za fotoelektrično prosuđivanje tako, da se sada dobivaju pouzdani i jedinstveni rezultati.

Princip mjerenja. Proba na čistoću osvjetljava se sa 6 žarulja (1,2 V — 4 W) sa 6 strana. Što je mlijeko čišće, odbija

više svjetlosnih zraka, a s više nečistoće manje. Količina odbijenog svjetla pretvara se u fotočeliji u energiju i prenosi se u galvanometar. Tamo se na skali direktno očitava nečistoća. Prednosti ove metode jesu:

— fotoelektrično prosuđivanje proba na čistoću je pouzdanije nego dosadašnja vizuelna metoda,

— prosuđivanje čistoće se uvelike pojednostavljuje ako se ono provodi na velikom području.

Loše strane fotoelektričnog prosuđivanja jesu:

— treba nešto više vremena nego kod vizuelnog prosuđivanja,

— aparat stoji kod povoljnih prilika struje cca 1.300 šv. fr., a inače cca 2.000 šv. fr.,

— upotreba aparata zahtijeva više znanja nego vizuelno prosuđivanje,

— dosad nema nekog neutralnog ureda koji bi nadzirao razdiobu skale.

(Schw. Milchzeitung)

ISPRAVAK

U časopisu »MLJEKARSTVO« br. 3, god. 1964., greškom uredništva u engleskom tekstu objašnjenja naslovne slike odštampano je »...mountain in Serbia« umjesto »...mountain in Macedonia«.